

Den Haag, 18 januari 2023

Betreft: Internetconsultatie verzamelwijziging BBL 15 december 2022

Geachte mevrouw, heer,

Op het voorgenomen Besluit tot wijziging van het Besluit bouwwerken leefomgeving in verband met de landelijke uniformering van de energie- en milieuprestatie bij nieuwbouw, het verbeteren van de veiligheid en gezondheid in gebouwen en enkele andere wijzigingen hebben wij de volgende opmerkingen/vragen/bezwaren;

Algemeen

Wij ondersteunen het initiatief en doel van de voorgenomen wijzigingen om de (brand)veiligheid in hoogbouw te verhogen.

Wij merken op dat het voorgenomen besluit op belangrijke punten afwijkt van het voorstel zoals voorgelegd aan het JTC en OPB. Het voorgenomen besluit in de huidige vorm zou om die reden opnieuw aan deze gremia moeten worden voorgelegd.

De nieuwe definitie 'grenzend aan de buitenlucht' heeft gevolgen die naar onze mening niet zijn beoogd. Daardoor wordt de wijziging toepasselijk voor alle gebouwen met grote gevolgen op de toepasbaarheid van materialen die momenteel prima brandveilig toepasbaar zijn bij de categorie bouwwerken onder de 30/50 meter.

Er lijkt meer en meer gestuurd te worden op middelen in plaats van prestaties. Dit is zorgelijk en niet congruent met de vigerende bouwregelgeving. Het stellen van prestatie-eisen is belangrijk om het level playing field te waarborgen en innovatie te stimuleren.

Artikel 4.44 (buitenoppervlak) lid 1

Deze tekst is onduidelijk. Wat wordt er bedoeld met "loodrechte projectie"? Vanaf welke zijde bekeken?

Artikel 4.44 (buitenoppervlak) lid 3

Hier wordt verwezen naar de zogenaamde SBI test volgens NEN-EN 13501-1 als bepalingmethode en moet worden voldaan aan brandklasse B als basiseis voor het maken van een brandoverslagberekening. Momenteel staat deze eis in de bepalingmethode NEN 6068 en het voornemen is nu om deze op te nemen in het BBL. Indien met een grootschalige test voldoende beperking van branduitbreiding wordt aangetoond wordt met een andere bepalingmethode hetzelfde bereikt. Gegeven bovenstaande, zou dit (tenminste) ook moeten worden geaccepteerd voor het maken van een brandoverslagberekening. Het is namelijk

denkbaar dat wel aan een grootschalige test wordt voldaan maar niet aan de SBI test brandklasse B aangezien dit totaal verschillende scenario's betreft. Hoewel wij de intentie begrijpen om de basiseis op te nemen in het BBL is dit tegenstrijdig met het opnemen van de ministeriele regeling voor grootschalige testen en lijkt dit niet in lijn met de doelstelling van de wetgever.

Artikel 4.44a (buitenoppervlak boven 30/50 meter) lid 1

Zie onze opmerking verderop in dit document onder "Nota van toelichting onderdeel AF".

Artikel 4.44a (buitenoppervlak boven 30/50 meter) lid 1a

We begrijpen hetgeen hier wordt beoogd maar betwijfelen of het beoogde (gewenste) effect gerealiseerd gaat worden. Het is immers bekend dat grootschalige testen zijn uitgevoerd met gevelconstructies (of delen daarvan) die volledig opgebouwd zijn uit A1/A2 materialen en die toch als constructie gefaald zijn. Dit lid kan daarom leiden tot schijnveiligheid.

Artikel 4.44a (buitenoppervlak boven 30/50 meter) lid 1b en 2b

Wij nemen aan dat hier verwezen wordt naar de NPR gevels die op dit moment in ontwikkeling is. Hierin worden grootschalige testen opgenomen als alternatieve bepalingmethode. Wij pleiten ervoor dat de onderhavige wijziging BBL pas effectief wordt op het moment dat deze NPR gereed is en er aldus een alternatieve methode is om de brandveiligheid van gevelconstructies aan te tonen. Dit is in lijn met het advies van de ATGB en door de minister bevestigd in zijn brief d.d. 13 juni 2022 met het kenmerk 2022-0000248879. Zie <https://open.overheid.nl/repository/ronl-8d324385de9fbf96b05f2bd8c19c2594e0507753/1/pdf/afschrift-antwoordbrief-rockwool-brandklasse-gevels.pdf>

Artikel 4.53a (weerstand tegen branddoorslag en brandoverslag: niveau van eisen boven 30/50 meter) lid 1 a/b

Het is onduidelijk en multi-interpreteerbaar wat hier wordt bedoeld.

Artikel 4.53a (weerstand tegen branddoorslag en brandoverslag: niveau van eisen boven 30/50 meter) lid 3

Hier wordt "reactie bij brand" verward met "brandwerendheid". Het beschermingsniveau "A2" is niet equivalent aan 120 minuten "brandwerendheid".

Indien hier met de A2 eis op de gevelconstructie wordt beoogd om de snelheid van branduitbreiding te beperken, moet ook hier de grootschalige test conform de nieuwe ministeriele regeling (NPR gevels) als gelijkwaardige bepalingmethode worden toegevoegd (in lijn met Artikel 4.44a lid 1 en 2).

Tabel 4.148B / Artikel 4.152 en Artikel 4.156

In onze optiek ontbreken hier de eisen rondom de warmteweerstand van pijpisolatie (met het oog op de te behalen energiebesparing). Wij pleiten voor invoering van de eisen conform EN 12828.

Nota van toelichting 2.3

Bij de huidige brandklasse B speelt namelijk vooral dat de bepaling hiervan gebeurt met een kleine Europees voorgeschreven) brandproef die niet representatief is voor een daadwerkelijk gevelbrand.

Bovenstaande geldt evenzeer voor materialen die als A2 getest zijn. Deze resultaten zijn ook verkregen middels een kleinschalige (niet representatieve) testmethode. En indien dit als samengestelde constructie getest wordt, is hierbij dezelfde (niet representatieve SBI) testmethode gebruikt met de grenswaarden gelijk aan die van een brandklasse B.

Wij bepleiten daarom dat gevelconstructies voor hoogbouw altijd grootschalig getest moeten worden ongeacht de brandklasse van de gebruikte materialen.

Nota van toelichting onderdeel AF

Het begrip buitenlucht in relatie tot de brandklasse is aansluitend op het advies van de ATGB toegevoegd. Het begrip maakt duidelijk dat de brandklasse niet alleen geldt voor de buitenzijde van een gevel, maar ook voor de geventileerde spouw. Voorkomen wordt hiermee dat geveldelen in de spouw niet hoeven te voldoen aan de brandklasse eis, terwijl in de spouw wel brand kan zijn die bijdraagt aan een brand aan de buitenzijde. Een geventileerde spouw is een verticale holle ruimte in een gevel waardoor via toe- en afvoeropeningen buitenlucht stroomt.

Met deze benadering c.q. aanpak wordt meer verwarring gecreëerd dan veiligheidswinst gerealiseerd. Er wordt afgestapt van de systeemeis (end use prestatie-eis) zoals we die kennen in het huidige BB en het is in onze ogen een wel heel generieke vertaling van het ATGB advies (ATGB Phase 1 rapport Grenfell. Pagina 29 punt 6).

“Een geventileerde spouw” is een zeer ruim begrip. Wat is een spouw die grenst aan de buitenlucht? Een gemetselde spouw is immers ook (zwak) geventileerd. Volgens deze toelichting wordt lucht in een spouw vrijwel per definitie geclassificeerd als buitenlucht.

Wezenlijk maakt het niet uit in welke mate een gevel/spouw is geventileerd zolang de totale constructie in een representatief scenario is getest en voldoet. Dat is congruent met de huidige aanpak dat de gehele constructie opbouw moet voldoen aan een brandklasse B, maar dan met een zwaardere (representatievere) testmethode.

Echte veiligheidswinst wordt gerealiseerd met het te allen tijde aantonen van de prestatie van het constructiedeel met een representatieve testmethode. Wij stellen voor dit als uitgangspunt te hanteren voor de beoogde wijzigingen van het Besluit bouwwerken leefomgeving en geen “middelen-eisen” te introduceren.

Opmerking: Indien de wetgever desalniettemin "middelen-eisen" wenst te introduceren dan ontbreekt ons inziens de verplichte toepassing van een spouwonderbreking middels een brand barrière. Dit is een algemeen gebruikt voorschrift voor landen om ons heen om het zogenaamde schoorsteen effect tegen te gaan.

Tot slot

Dit voorgenomen besluit moet naar ons oordeel op genoemde punten (ingrijpend) worden aangepast alvorens het in procedure gebracht kan worden. Wij ondersteunen het voorstel in de reactie van dhr. N. Scholten, die hij namens het ERB heeft ingebracht (en inmiddels is gepubliceerd), om met (niet betrokken) inhoudelijke experts tot verbeterde voorstellen te komen. Wij stellen onze expertise vanuit de aangesloten leden desgewenst graag ter beschikking.

Met vriendelijke groet,
NII

André Meester
Voorzitter